

Почетак прославе Светих мученика сурдуличких

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије ће началствовати 29. маја 2024. године светом Литургијом у храму Светог великомученика Георгија у Сурдулици, а затим ће стати на чело литије која ће кренути ка Дубокој долини, месту страдања, бола и незаборава, стратишту на коме је бугарски окупатор свирепо побио неколико хиљада житеља Сурдулице.

Поводом прославе Светих мученика сурдуличких и стогодишњице од освећења спомен-костурнице у Сурдулици 28. маја 2024. године, у навечерје празника одржана је свечана академија у Културном центру у Сурдулици, коју је поздравним словом отворио Преосвећени Епископ врањски г. Пахомије.

Академију су својим присуством увеличали и преосвећена господа епископи шумадијски Јован, тимочки Иларион, осечкопољски и барањски Херувим, ваљевски Исихије, шабачки Јеротеј; високопреподобни архимандрит Методије, игуман манастира Хиландара; високи званичници и представници културног и јавног живота; бројно свештенство, монаштво и верни народ. Истог дана у храму Светог великомученика Георгија празничним бденијем је началствовао Преосвећени Епископ врањски г. Пахомије.

У недељу, 26. маја 2024. године, у оквиру обележавања стогодишњице од освећења Спомен-костурнице у Сурдулици у препуној сали Културног центра у Сурдулици одржана је промоција монографије „Стогодишњица спомен-костурнице Светих сурдуличких мученика у Сурдулици 1924-2024“ аутора проф. Рајке Дојчиновић. О монографији и страдању сурдуличких мученика говорио је протојереј-ставрофор Небојша Стојадиновић, док је проф. Рајка Дојчиновић говорила о историји спомен-костурнице у Сурдулици која је историја српског народа у Вардарској Србији, Косову и Метохији, источној и јужној Србији, пуној несрећа затирања и заташкавања злочина. -Управо период од 2010. до 2024. године је смештен у четврто допуњено издање и сам предговор о том издању, као и мало проширени Српско-бугарски догађаји, који представљају увертуру која помаже да ова тема буде шира и јаснија читалачкој публици. Зашто четврто допуњено издање? Управо због сурдуличких мученика који су 2017. године уврштени у дипти светих, односно проглашени за светитеље. Већ седму годину служењем свете Литургије 29. маја обележавамо славу свих Сурдуличана - нагласила проф. Дојчиновић. Присутнима су се обратили и председник Општине Сурдулица др. сци Александра Поповић и Његово Преосвештенство Епископ врањски г. Пахомије.

У петак, 24. маја 2024. године, у Сурдуличком културном центру отворена је изложба Историјског архива „31. јануар“ из Врања. Том приликом награде учесницима конкурса за литерарне и ликовне радове на тему „Чувајући историју чувамо будућност“ уручили су председник Општине Сурдулица др. сци Александра Поповић и Његово Преосвештенство Епископ врањски г. Пахомије, чиме је и званично отворена манифестација обележавања стогодишњице од освећења спомен-костурнице у Сурдулици. На изложби „Од окупације до интернације“ аутора Предрага Стојковића и Горана Судимца приказана је архивска грађа о страдању српског народа у Сурдулици прикупљена у Војном архиву у Београду, Народној библиотеци Србије, Војном музеју Србије, Државном архиву Србије, Државном архиву Северне

Македоније и Музеју Епархије нишке. Програм је настављен пројекцијом документарног филма РТВ Врање „Свети сурдулички мученици“. Стогодишњица освећења спомен костурнице сурдуличким мученицима низом догађаја биће обележена на највишем црквеном и државном нивоу у наредних пет дана.

Изградња спомен-костурнице у Сурдулици започета је постављањем камена темељца школе и костурнице на Видовдан, 28. јуна 1922. године, коме су присуствовали председник Народне скупштине Краљевине СХС др Иван Рибар и председник Владе Краљевине СХС Љуба Давидовић, двадесет народних посланика, потомци побијених и грађани Сурдулице. Спомен-костурницу је 24. августа 1924. године осветио Патријарх српски Димитрије Павловић (1920-1930), а светом чину су присуствовали краљ Александар Карађорђевић и краљица Марија, митрополит Варнава Росић (Патријарх српски 1930-1937), више епископа Српске Православне Цркве и председник Владе Краљевине СХС Љуба Давидовић са министрима. На жалост, у априлу 1941. године спомен-костурница је потпуно демолирана и оскрнављена, а у јесен 1943. године порушена од стране бугарских окупатора у Другом светском рату. Кости побијених Срба тајно су затрпане на старом сурдуличком гробљу тако да нико од мештана није знао где се тачно налазе. Међутим, по Божјем промислу, приликом радова на породичним гробницама породица Лакићевић и Хасал на старом сурдуличком гробљу 2009. године појавиле су се кости сурдуличких мученика, које су 29. маја 2010. године свечано пренете у крипту спомен-костурнице која је обновљена 2006. године. Свети Архијерејски Сабор је 24. маја 2017. године на предлог Епархије врањске мученике сурдуличке уврстио у календар светих Православне Цркве. За дан празновања одређен је 29. мај када су њихове свете мошти похрањене у обновљену спомен-костурницу у Сурдулици.

Министарство за рад,
ветеранске ствари
и вероисповестна питања

Српска
Православна
Црква
Епархија краљевачка

Општина
Сурдулица

ПОЗИВАЈУ БАС ДА ЗАБОРНО ПРОСЛАВИМО СЛАВУ

СВЕТИХ СУРДУЛИЧКИХ МУЧЕНИКА

И

СТОГОДИШЊИЦУ ОД ОСВЕЋЕЊА

СПОМЕН-КОСТУРНИЦЕ

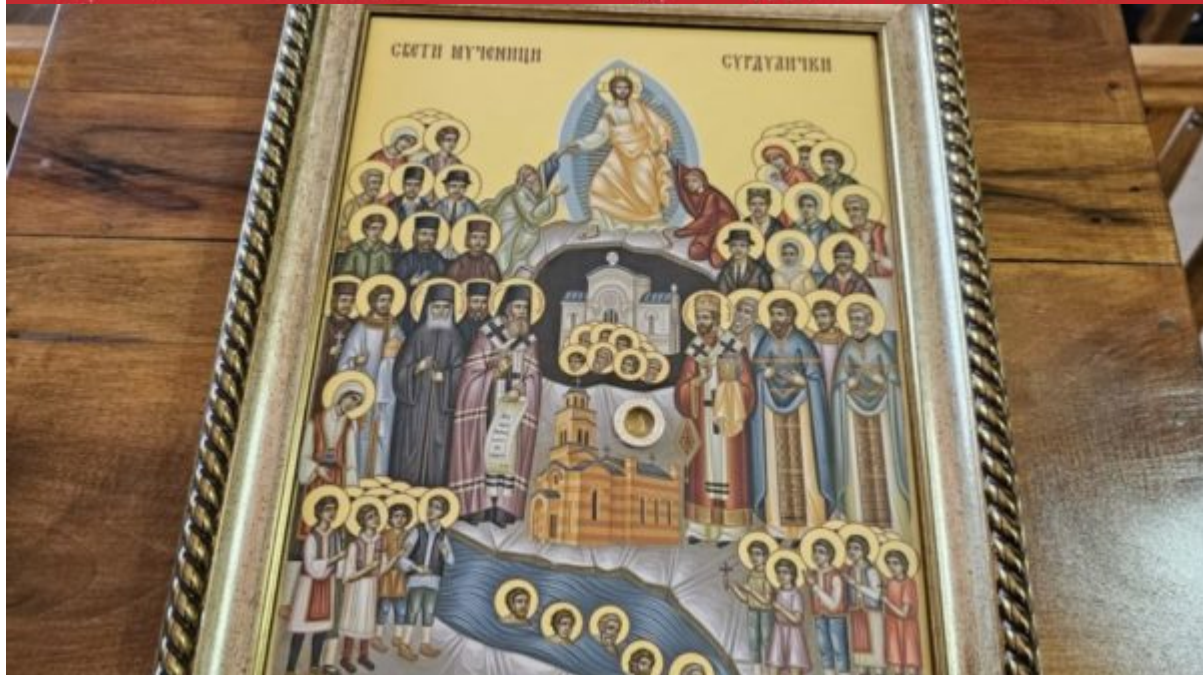
У СУРДУЛИЦИ

28.

17.00 - Бденије
(храм Св. великомуч. Георгија у Сурдулици)

29.

08.30 - Дочек Његове Светости Патријарха Српског
Г. Г. Порфирija (храм Св. великомуч. Георгија у Сурдулици)

ОД ОБИЧАЈА ИНТЕРНАЦИЈЕ

Свети сурдулички мученици

Историјски архив „31. јануар” Врање
24. 05. 2024.

spc.rs